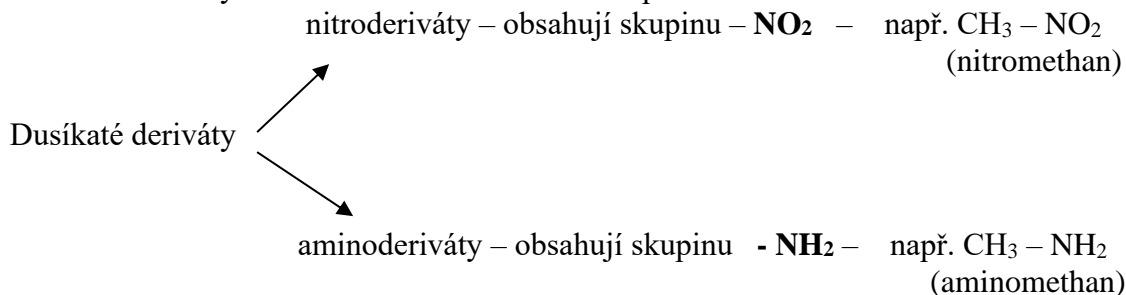

CH 9

- Učivo z minulého zadání si můžete zopakovat na:
halogenderiváty: <https://www.skolasnadhledem.cz/game/1860>
- **Opište** si další učivo:

Dusíkaté deriváty

- formálně se odvozuji nahrazením jednoho nebo více atomů vodíku **dusíkem**
  - dusík je nejčastěji vázaný v **nitroskupině** – NO_2 nebo v **aminoskupině** – NH_2
- Dusíkaté deriváty dělíme do dvou základních skupin:

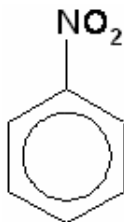

Názvosloví dusíkatých derivátů

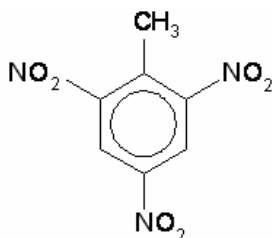
- **systematický název** je jednoslovný a je tvořen názvem **nitro-** nebo **amino-** skupiny a názvem **uhlovodíku** (např. nitrobenzen, aminomethan)

Zástupci dusíkatých derivátů:

Nitrobenzen $\text{C}_6\text{H}_5\text{NO}_2$

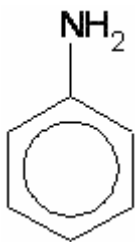

- nažloutlá kapalina s charakteristickou vůní po hořkých mandlích
  - vysoce toxický
  - vyrábí se z něho anilin, výbušniny, používá se jako rozpouštědlo
- 2,4,6- Trinitrotoluen (tritol, TNT)**

- žlutá krystalická látka, snadno vybuchuje
- výroba výbušnin

Anilin (aminobenzen) $C_6H_5NH_2$

- bezbarvá olejovitá kapalina, na vzduchu oxiduje a mění barvu na žlutou až hnědou
- způsobuje *cyanózu*, která se projevuje zmodráním konečků prstů nebo ušních boltců
- toxický a nebezpečný pro životní prostředí, průmyslově se vyrábí z nitrobenzenu
- používá se při výrobě barviv a léčiv

- *Nalepit do sešitu pracovní list - Dusíkaté deriváty uhlovodíků* a vypracovat.